

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 153. — ŠTEV. 153.

NEW YORK, FRIDAY, JULY 1, 1927. — PETEK, 1. JULIJA 1927.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

Zavojevanje zraka je skoro popolno.

USPEH MORNARIŠKIH LETALCEV BYRD JE IZGREŠIL SVOJ CILJ

Byrd ni pristal v bližini Pariza. — Armadna letalca, ki sta poletela iz Združenih držav na Havajsko otoče, sta se morala bošiti z velikimi težkočami. — Zadela sta na nasprotne vetrove.

PARIZ, Francija, 1. julija. — Commander Richard E. Byrd ni s svojimi tovariši pristal na Le Bourget letalem polju. Silna ljudska množica, ki ga je pričakovala, se je razočarana razšla.

Nekateri domnevajo, da je aeroplán "America" izgubil svojo prvo smer ter da je moral vsled pomanjkanja gazolina pristati v kakem samotnem francoskem kraju.

HONOLULU, Havajsko otoče, 30. junija. — Potem ko sta priletela iz Oaklanda v sijajnem solčnem svitu novega dne, sta poročnika Maitland in Hegenberger završila včeraj zjutraj prvi polet preko Pacifičnega oceana z ameriške celine na Havajsko otoče.

Dospela sta brez spremstva, kajti armadni aeroplani, ki bi ju morali pozdraviti, so ju zgrešili v temi in dežju. Nikake nagrade nista dobila, a bila sta deležna pohvale najvišjih častnikov armade in mornarice, čestitk governerja Havaja ter odobranja tisočev, ki so čakali ure in ure v dežju, da ju pozdravijo.

Poročnika Maitland in Hegenberger sta prenčila tukaj v ponosni zavesti, da sta dosegla nov rekord v avijatiki. Dobila sta osebno brzojavko od predsednika Coolidge-a, ki je proslavil izurjenost Maitlanda kot pilota in Hegenberga kot navigatorka.

Kot civilista bi lahko dobila nagrado James Dole-a v znesku \$35,000 za transpacifični polet. Kot armadna letalca, kajih dolžnost je bila izvršena, pa sta odklonila \$10,000, katero sveto jima je ponudil neki list za ekskluzivno povest glede potovanja.

Od časa naprej, ko sta se Maitland in Hegenberger dvignila v Oakland v zrak, pa do časa, ko sta pristala tukaj na Wheeler polju, sta srečala le eno ladjo in še to sredi oceana.

Leteča z naglico kakih sto milj na uro, sta zaznali 2400 milj dolgo potovanje v petindvajsetih urah in petdesetih minutah.

Maitland in Hegenberger sta bila trudna in lačna, ko sta dospela. Skoro celih 26 ur sta bila neuromorno zaposlena z vodstvom monoplana. Nobene hrane nista imela, kajti chickensandwichi, s katerimi so ju založili prijatelji, so se izgubili nekje v aeroplantu.

Klub temu pa sta bila dva najbolj srečna človeka, ko sta stopila iz aeroplana na Wheeler polju, da pozdravita svoje višje častnike.

— Uresničil sem sen svojega življenja, — je rekel Maitland poročevalcu Associated Press par minut pozneje. — Vedno sem hotel poleteti na Havajsko otoče.

Nobenega časa pa ni bilo za podrobne informacije, kajti čakali so drugi, da pozdravijo letalca. Par ur pozneje pa sta sprejela mlada poročnika poročevalce v hotelu. Opisala sta svoje doživljaje ter izjavila skromno, da je v armadni zračni službi dobiti drugih, ki bi isto izvršili.

Glede vremenskih razmer je izjavil Maitland, da sta zadela tekom prvih 500 milj na povprečni veter, da pa je bilo vreme v splošnem ugodno. — Teka dneva, — je nadaljeval Maitland, — sva letela v višini tristo čevljev nad morjem, a ko se je stemnilo, sva se dvignila do višine 10,000 čevljev, da je mogel Hegenberger opazovati zvezde, da dočopi najino pozicijo.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"

REKORD

NOVEGA PARNIKA

Novi francoski parnik Ille de France je dosegel nov rekord na prvem potovanju preko Atlantika. — Novi parnik je šesti največji parnik na svetu.

Novi francoski parnik "Ille de France", last družbe Compagnie Transatlantique, ki je dospel v New York v sredo zjutraj po dovršenju prve polovice prvega potovanja, je zdobil rekord te družbe, ker je potreboval le pet dni in osem ur za potovanje od Plymouth, Anglija, pa do svetilnika Ambrose.

Novi parnik s tremi dimniki je sličen "Parisu" iz izjema, da je malo večji po obsegu. S svojimi 41 tisoči tonami je šesti največji parnik na svetu. Dolg je 701 čevljev, ter širok 84 čevljev. Njegovi stroji razvijajo 52.000 konjskih sil ter prevožijo lahko nagliec 24.5 vozjev.

"Ille de France" predstavlja zadnji in kronilni uspeh John Dal Plaza, predsednika Francoske linije, ki je ugotovil po svojem prihodu, da parnik sicer ni največji na svetu, da pa je bil njegov namen napraviti prvo ladjo glede lepot, udobnosti in harmonije v notranosti.

Zgraditev parnika je stala 10 milijenov dolarjev in dober del te denarja se je porabilo za notranjo opremo.

Tudi razsvetljava je nekaj posebnega, ker imajo vsi javni prostori in tudi vse kabine sistem indirektno svetlobe.

Veliki salon je krasko izdelan. Obednica ima prostora za 600 ljudi. —

Nadaljnje novosti so: kapela, ki sega skozi dva krova; telovadnica za otroke, galerija za streljanje, trdnimi in premikajočimi se cilji, — in konečno tudi bara, ki je dolga skoraj trideset čevljev.

"AMERICA" NA POLETU V FRANCIJO

Poročnik Byrd s svojimi spremiščevalci se je oglašal na radio.

ST. JOHNS, Nova Fundlandija, 30. junija. — Aeroplán "America", v katerem so se napotili poročnik Byrd in njegov trije spremiščevalci proti Parizu, je pričel v sredo ob poslednjem zvečer s svojim poletom preko morja. Gosta meglja je onemogočala vsak izgled.

Aeroplán "America" je opremljen s tremi Wright Whirlwind motorji. Po en motor istega tipa je dobar gonalno silo tudi za ostala dva aeroplana, ki sta že preleteli Atlantik, namreč "Spirit of St. Louis" in "Columbia".

"America" ima površino 75 čevljev ali 25 več kot ostala dva aeroplana. Popolnoma obtežena tehtata 14.500 funtov, ali 9082 funtov več kot "Columbia" in 9370 funtov več kot aeroplán Lindbergha.

"America" ima 1300 galon gazoline na krovu, 845 futov več kot "Columbia" in 848 futov več kot aeroplán Lindbergha.

"America" ima širi mož na krovu, "Columbia" je imela dva in Lindbergh se je vozil sam.

ODLOG ZA SACCA IN VANZETTIJA

Governer Fuller je odgodil za trideset dni usmrčenje Sacca in Vanzettija. — Odgodeno je bilo tudi usmrčenje glavne priče Madeira. — Dokumenti glede dokazilnega materiala vsebujejo nad 7000 besed.

BOSTON, Mass., 30. junija. — Governer Alvan T. Fuller je dovolil včeraj Saccu in Vanzettiju odgovritev izvedenja odsodbe za trideset dni. Usmrčenje obeh delavcev, katera je sodnik Thayer v Dedham odsodil na smrt, bi moralo biti izvršeno dne 10. julija, a vsled odloka governerja je bilo preloženo na dan 10. avgusta.

Governer Fuller je dovolil isti odlog tudi Celestinu Maderiu, ki je bil radi umora obsojen na smrt in kojega rok bi istotako potekel dne 10. julija. Maderiu je položil obširno priznanje glede umora.

Governer Fuller je objavil odlog v uradni izjavi, v kateri je oponozil pozoril na dejstvo, da ni bilo more dovršiti preiskave dokazilnega materiala, ki obsegajo približno sedem tisoč strani.

TAKTIKE PREMOGOV. BARONOV

Stavkokazi so streljali na mirno prebivalstvo o-kraja v katerem se vrši stavka. — Privatna rovska policija je arretirala mirovnega sodnika, ker je stopil na kompanijsko zemljišče. — Ustavljenje konstrukcijskih del.

WASHINGTON, Pa., 30. junija. — Pri nekem spopadu med stavkokazi in prebivalci rovskega kraja Granville v okraju Washington sta bili včeraj ranjeni od strelov dve osebi. Spopad se je zvršil, ko je vrgel neki pasant neko stvar v mimo-vozeči avtobus, v katerem se je nahajalo petnajst stavkokazov, nakar so slednji takoj pričeli s streljanjem. Dva prebivalca sta bila zadeta od krogelj. Vseh petnajst mož so pridržali v ječi v Charleroi pod obdolžbo zločinskega streljanja z mo-rišnim namenom.

DAISTOWN, Pa., 30. junija. — Pravosodstvo v državi Pennsylvania je bilo včeraj močno omajano, ko je arretirala s privavnimi sredstvi vzdržana policija mirovnega sodnika Harry Wadswortha.

Wadsworth, ki je istočasno tudi predsednik krajevne unije št. 2399 United Mine Workers, je obolen, da je šel preko zemljišča Vesta Coal Company, podružnice unije sovražne Jones & Laughlin Steel Co. V komiteju krajevne unije je Wadsworth pozval unijo, naj ustavi konstrukcijska dela za družbo, potem ko je slednja majna mesece uvelia "open shop". Me- so uniske plače \$6.60 so dobili ljudje le \$5.50 na dan. Soglasno so nato delaveci odložili delo.

Zmaga črncev.

TRENTON, N. J., 30. junija. — Črno prebivalstvo Toms Riverja je izvojelo veliko zmago, ko je odredil včeraj državni vzgojni komisar Logan zopet sprejem črnih otrok v sole Toms Riverja. Tekom zadnjega februarja so bili črni otroci ločeni od belih ter so jih je nastanilo v poseben razred v South Toms River. Na temelju odločitve se bodo črni otroci vrnili septembra v svoje stare razrede.

Roparski policist.

Prejšnji policist McDermott v Weehawkenu je bil včeraj obsojen v okrajnem sodišču v Hackensacku na sedem let ječe in \$200 globe radi poskušenega ropa in roparskega napada.

ANGLIJA IZZIVA VOJNO PROTI SOVJETSKI RUSIJI

Odgovor Rikova na protestno brzojavko socijalističnih angleških poslancev. — Odredbe so uveljavili v interesu svetovnega proletarijata. — Protirevolucionarji so bili najprej poznani krimi in šele nato usmrčeni.

MOSKVA, Rusija, 30. junija. — V odgovor na brzojavko obeh socijalističnih angleških delavskih poslancev, George Lansbury in Jamesa Maxtona, je razpravljal včeraj Aleksej Rikov, predsednik sveta komisarjev, o pred kratkim završenih usmrčenih proti-revolucionarnih zločincov v sovjetski u-jiji. Rikov je z vso odločnostjo zanikal, da bi moglo biti govora o "usmrčenih brez procesa" ter označil najostrejše odredbe proti zarotnikom kot v interesu delavstva vsega sveta.

Rikov je izjavil, da je inscenirala angleška vlada izza prekinjenja diplomatskih in trgovskih odnosov z Rusijo sovražno kampanjo proti uniji socialističnih sovjetskih republik in da se pripravlja na novo vojno pustolovstvo.

V brzojavki sta Lansbury in Maxton nujno naprošila rusko vlado, "naj ustavi usmrčenja brez vsakega procesa." Ta brzojavka je bila poslana kmalu po usmrčenju kneza Pavla Dolgorukega in devetnajstih drugih protirevolucionarjev.

Wisconsin je "dovolil" pivo.

MADISON, Wis., 30. junija. — Senat Wisconsina je sprejel včeraj Dunean predloga glede piva s 17 glasovi proti 14. Predloga dovoljuje izdelovanje in prodajo 2.75 odstotnega piva, v kolikor pride v poštev država Wisconsin.

Preveč žganja za bolno ženo.

BALTIMORE, Md., 30. jun. — Močno sočutje je vzbudil Fred Sherden s svojo povestjo, ko je stal včeraj pred zveznim sodnikom Colemanom, obtožen kršenja prohicijske postave.

Rekel je, da je zapisal zdravnik njegovemu bolni ženi žganje in ker ni mogel kupiti dragega žganja v lekarni, ga je skušal nakuhati sam. Iz aktov je bilo razvidno, da se je z distilacijskim kolutom zaplenilo tudi 150 galon majše.

Sestdeset dni, — je rekel sodnik.

Belgijske tvornice hočejo monopol za užigalice.

BRUSELJ, Belgija, 20. junija. — Belgijška industrija za izdelovanje užigalic gre sedaj skozi težko krizo in tvorničarji skušajo najti izhod potom ustvarjenja monopolja. Nadalje hočejo uveljaviti prepoved uvoza užigalnic iz inozemstva.

Seznam.

To je seznam, ki pokazuje, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba plačati, da poskrbimo v starci domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do prelike, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo kistor in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji

Din.	500	\$ 9.40	Lir.	100	\$ 6.20
Din.	1,000	\$ 18.80	Lir.	200	\$ 12.10
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir.	300	\$ 17.85
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir.	500	\$ 29.25
Din.	10,000	\$ 182.00	Lir.	1000	\$ 57.50

Za posljivate, ki prevežajo Desetisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovozujemo poseben znesek primeren pop

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.90
Za četr leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznik.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri sprememb kraj načrtovan, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

IZ DELAVSKEGA SVETA

Vsek poskus zveze tekstilnih delavcev, da organizira delave v bombažnih tvornicah juga, onemogočijo bombažni farmerji, — je izjavil profesor Taylor z North Carolina College of Agriculture na poletni konferenci Lige za industrijsko demokracijo. — Farmerji izgube svojo lastnino na deželi ter sprejmejo delo v tvornicah. — Naj so mezde v tvornicah še tako nizke, jim gre vendar boljše kot pa v brezupnem življenju na deželi.

Tekom predavanja je reklo Taylor, da se farmerji ne morejo preživljati na farmah, katere so kupili za inflacijske cene. Nakupne cene so vsled visoke carine potisnjene navzgor, a prodajajo blago brez takega varstva.

Več kot dvesto delavev-dijakov se je udeležilo štiri dni trajajoče konference. Med njimi so bili strokovni organizatorji, navadni člani ter vodilni možje in ženske delavskega gibanja, razven akademikov in radikalnih liberalcev.

Vsi so bili edini v tem, da ni dosti opaziti proslavljenie Coolidgeve prosperitete in da je to v glavnem le humbug.

Življenje v Ameriki je sicer boljše kot pa v Evropi, a o prosperiteti ne more biti nobenega govora.

V premogarski industriji postaja kaotični položaj vedno slabši, je izjavil dr. Lubin z Ekonomskoga inštituta v Washington, D. C.

Dr. Lubin je obžaloval, da se United Mine Workers organizacija očividno bolj zanima za to, kako bi izbacila radikale, kot da bi sodelovala pri reorganacijskem programu.

STRAŠNA POŠILJATEV

Te dni je privozil na praški kolodvor poseben vlak. Na njem se je nahajal strašen tovor — 2820 krst.

V krstah so se nahajala že zdavnaj strohnela trupla srbskih vojakov, ki so tekom svetovne vojne umrli v avstrijskih koncentracijskih taboriščih na Češkem.

Iz Prage so odvedli krste v neki mali kraju na zahodnem Češkem, kjer jim je postavila jugoslovanska vlada veličasten mavzolej.

Marsikomu se zdi prevažanje trupel in krst nespatno in pravijo, da je brez pomena ohranjanje teh ostankov žalostne dobe.

Pravijo, da je treba pozabiti razdobje od leta 1914 do leta 1918 in da je kvarljivo buditi v sedanjem mladi generaciji spomin na tiste žalostne dneve.

In pravijo nadalje, da se je treba veseliti, ker je boja na vihru končana in ker je človeštvo zopet začelo po človeški živeti.

*Baš nasprotno prijatelji!

Svetovne vojne se je treba živo spominjati, vsak dan ob vsaki priliki.

Zato se je treba spominjati, ker jih je že toliko pobabilo manj.

Zato, ker se preživeli v svoji samopašnosti šopirijo, z uspehl mrtvih.

Zato, ker se danes, komaj dvet let po koncu vojn, pojavljajo državniki, ki imajo toliko poguma, da javno govorijo o vojni in o vojni slavi.

Zato, ker so državljanji še vedno tako zaslepljeni, da ne poženo teh državnikov iz uradov ter jih civilizacijo ne označi za najhujše sovražnike človeštva.

In zato ker mrtveci v krstah ne morejo govoriti, ne prositi in ne kleti...

Rojaki, spominjajte se nesrečnih slepcov ter darujte za Slepki Dom v Ljubljani!

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Čas piknikov je tukaj in vsak človek gre rad v prosti naravo, kjer lahko otroci skačejo po travi in se jim ni treba dati, da bi jih kak avtomobil povozil. V nedeljo dne 3. julija bo priredilo društvo sv. Jožeta K. S. K. J. piknik v gozdu nad Revnim Lazarjem. Ta prostor je gotovo znani vsem rojakom. Odbor bo vse potrebno preskrbel za zahavo, za prigrizek in za suhu grlo. (Za prigrizek bo gorak roast beef in druga jedila). Za suhu grlo bo pa tisto, kar nam najbolj prija. Pričetek bo krog enačite ure zjutraj. Ako bo v nedeljo dež, se vrši piknik dne 4. julija.

Za obilen obisk se priporoča

Odbor.

Sheboygan, Wis.

V tukajšnji katoliški šoli Sv. Cirila in Metoda je 26 slovenskih učencev in učenec na slovenski način zaključilo šolsko leto. Dne 19. junija je bila slovenska sv. maša in sv. obhajilo. Vsi so izdelali z najboljšim uspehom in so sposobni za višje šole.

Dne 20. junija sta se poročila v tukajšnji cerkvi sv. Cirila in Metoda Frank Gorenc in Johana Sussina, oba člana uglednih družin.

Ženini se mora priznati, da je podjeten in priden, ker ima svojo mesarsko trgovino in veliko odjemalcev, kar je gotovo njemu v ponos in ugled slovenski naselbini.

Z delom se ne moremo še nič pojaviti. Vedno je še dosti delavev brez dela. Tovorne obratujejojo po par dni in malo plačajo.

Pred par tedni je bila tukaj velika nevihta in povodenj, kakršne ne pomnilo ljudje v Sheboygan.

Včeraj rojakov je šlo od tukaj v starji kraj na obisk. Nekaj se jih je že vrnilo, med temi Frank Fale in njegova žena. Vsi so veseli, da so videli starji kraj ali tamkajih razmer pa nočejno zamenjati za ameriške.

Pozdrav sem znaneem in prijateljem in želim, da bi se iz Oregon City kaj moji nekdanji prijatelji oglasili.

Janez Zorman.

San Francisco, Cal.

Cenjeni Glas Naroda! Nasilit sem se kamenje premestavati v butičnih rudnikih. Bogat itak nikoli ne bom, zato sem v pečljarskih kocah sklenil, premufati se v California, kjer bolj gorko sonce si je in kjer je tistega, ki ga nima.

Predno sva dospela v kolodvor, sva si z rojakom Joseph Stichem stisnila desnice. Mr. Stich ima več svoje rodovine v San Francisco, in reklo mi je: Na po-

nam je zdrobo, kakor dā je to eno

nam je zdrobo, kakor dā je to eno</p

KRATKA DNEVNA ZGODBA

SERGE VEBER:

BRIDGE

— Ali hocete igrati z nami par- njega, je zatulil Marcel, kajti veter- tijo bridgea! Četrtri nam manjka je sproti odnašal besede.

— Gotovo, gospod, takoj. In Lue Deschartres je sledil vprašalem tako voljno, da se je ta začudil.

— Nisem vedel, da tako zelo ljubite bridge.

— Redko igram bridge, res je, toda kadar me kdo prosi, naj bom četrti, mu nikali ne odrečem. To me spominja na nekaj strašnega...

— Saj ves bled...

— Po končani igri vam bom povедal, kaj se mi je nekoc pripelito.

— Širje smo šli na izlet, je pričal Lue, ko je bil bridge končan, — širje, Marcel in Jacques, moja dva bratrance, Daniel Cintar, prijatelj, ki je prebil z nami mesec oktober na bretonskem obrežju, in jaz. Žensk ni bilo v družbi, Žalibog, kajti če bi bila kaka ženska takrat v naši družbi, bi govorilo ne bila trpelja, da bi mi prizadeli toliko gorja.

Pričnati moram, da sem bil ves dan silno siten. Nikakor ne ljubim dolgih izletov, kadar je treba ves čas hoditi peš in tako sem le nerad šel z njimi. Odšli smo zgodaj zjutraj. Do kosila smo prevalili že kakih 12 kilometrov. Ustavili smo se v mali vasi in gostilničar nam je razložil vse zanimivosti okolice, ki naj bi si jih ogledali. Tako smo tekali od kalvarije do kalvarije, od jame do jame, od cerkvic do cerkvic in ura je že odbila pet, ko smo mislili na to, da se bo treba vrnilti domov.

Najel sem voz, ki naj bi nas odpeljal domov, toda prokleti turisti so se odločili, da se vrnejo peš, kakov smo prišli.

— Kakor hocete, toda jaz ne grem peš, sem protestiral. — Vi se lahko zabavate s tem, da delate rekorde. Kar se tiče mene, se vsem dem na kolesih.

Lahko je bilo govoriti tako. Ti bedaki niso odnehali, preden nisem pristal nato, da se vrnem skupno z njimi.

— Saj se vendar ne boš vrnil sam, so dejali. — Ti si pa res sitnoba... In pomisli, jutri boš lahko povedal vsemu svetu, da si prehodil danes preko štirideset kilometrov. Nas vendar ne boš zapustil kar tako... Lue, ti pa nisi pravi prijatelj...

Tako so me pregoril in pridružil sem se jim. Ker nisem izuren v hoji, sem bil v najkrajšem času utrujen in začel sem se jeziti, sihariti, vzduhovati, se nad vsem pritoževati, nad slabost cesto, nad pretežkimi čevljimi, nad vročino skrata, vse me je jeziklo. Morali so tečiti bolj počasi, ker sem jim dejal, da jih je morem dohajati. Prisilil sem jih, da so hodili po potih, ki so meni ugajali in tako smo večkrat zgrešili pravo pot. O vsaki priliki sem jim dejal:

— Upav prismojena je bila vaša misel... še le ponoči bomo prišli domov... večerja bo mrzla... prokleti butiči... res imenitna takta ma- la "promenada" po naravi... Še mnogokrat bom šel z vami.

Skrata, obnašal sem se naravnost neznosno. Moja slaba volja se jih je kmalu prijela kakor natelejiva bolezni in hodili sme molče naprej. Že dolgo mi niso več odgovarjali in čutil sem, kako je v njih raskla nema jenza, ker sem jim skvaril vse veselje in vso zabavo.

Po moji krividi smo hodili tako počasi, da nas je prehitela noč. Ob enem je nastal vihar in nebo so v kratkem času zastrnili temni oblaki. Zvezde in luna so se skrile in kmalu je zadivljala nevinita. Tema je bila kakor v rogu.

Bili smo še tri kilometre od doma, na robu gostega gozda, kjer se je pričenjalo posetovo mojih bretnarcev. V bližini ni bilo nobene hiše, nobene luči.

— Mali gospodin, paviljon je streljal naprej. Skušajmo priti do

BRIDGE

— Ali hocete igrati z nami par- njega, je zatulil Marcel, kajti veter- tijo bridgea! Četrtri nam manjka je sproti odnašal besede.

— Gotovo, gospod, takoj. In Lue Deschartres je sledil vprašalem tako voljno, da se je ta začudil.

— Nisem vedel, da tako zelo ljubite bridge.

— Redko igram bridge, res je, toda kadar me kdo prosi, naj bom četrti, mu nikali ne odrečem. To me spominja na nekaj strašnega...

— Saj ves bled...

— Po končani igri vam bom povedal, kaj se mi je nekoc pripelito.

— Širje smo šli na izlet, je pričal Lue, ko je bil bridge končan, — širje, Marcel in Jacques, moja dva bratrance, Daniel Cintar, prijatelj, ki je prebil z nami mesec oktober na bretonskem obrežju, in jaz. Žensk ni bilo v družbi, Žalibog, kajti če bi bila kaka ženska takrat v naši družbi, bi govorilo ne bila trpelja, da bi mi prizadeli toliko gorja.

Pričnati moram, da sem bil ves dan silno siten. Nikakor ne ljubim dolgih izletov, kadar je treba ves čas hoditi peš in tako sem le nerad šel z njimi. Odšli smo zgodaj zjutraj. Do kosila smo prevalili že kakih 12 kilometrov. Ustavili smo se v mali vasi in gostilničar nam je razložil vse zanimivosti okolice, ki naj bi si jih ogledali. Tako smo tekali od kalvarije do kalvarije, od jame do jame, od cerkvic do cerkvic in ura je že odbila pet, ko smo mislili na to, da se bo treba vrnilti domov.

Najel sem voz, ki naj bi nas odpeljal domov, toda prokleti turisti so se odločili, da se vrnejo peš, kakov smo prišli.

— Kakor hocete, toda jaz ne grem peš, sem protestiral. — Vi se lahko zabavate s tem, da delate rekorde. Kar se tiče mene, se vsem dem na kolesih.

Lahko je bilo govoriti tako. Ti bedaki niso odnehali, preden nisem pristal nato, da se vrnem skupno z njimi.

— Saj se vendar ne boš vrnil sam, so dejali. — Ti si pa res sitnoba... In pomisli, jutri boš lahko povedal vsemu svetu, da si prehodil danes preko štirideset kilometrov. Nas vendar ne boš zapustil kar tako... Lue, ti pa nisi pravi prijatelj...

Tako so me pregoril in pridružil sem se jim. Ker nisem izuren v hoji, sem bil v najkrajšem času utrujen in začel sem se jeziti, sihariti, vzduhovati, se nad vsem pritoževati, nad slabost cesto, nad pretežkimi čevljimi, nad vročino skrata, vse me je jeziklo. Morali so tečiti bolj počasi, ker sem jim dejal, da jih je morem dohajati. Prisilil sem jih, da so hodili po potih, ki so meni ugajali in tako smo večkrat zgrešili pravo pot. O vsaki priliki sem jim dejal:

— Ti igras, Marcel!

— Tref!

In začul sem nohte, ki so pobrali karte po mizi. Vsedel sem se in dejal z nervoznim nasmehom:

— Čudno, ha ha... Igrate v tem?

— Kaj se ti blede? je dejal eden od njih. Ali si bolan? Tref!

— Ne moti nas pri igri, prositi ti igras, Danijel...

— Adut, je zaklical Danijel, vse je moje... in vrgel je karte na mizo.

— Torej peta igra, je dejal Jazquesov glas. Ali imas drugega svinka, ta ne piše.

Groza me je zagrabil.

— Nemogoče... sem zamrmljal in šel sem v smer proti oknu. Večkrat sem se zadel, preden sem se mu približal. Odpril sem ga in pogledal ven. Vihar je planil v sobo, a vsled temnih oblokov in drevja nisem videl prav ničesar. Bila je prava egipčanska tema.

— Ali si pijan? je zatulil Jacques. Takoj zapri okno!

To sem tudi storil. Vrnil sem se proti njim. Naenkrat sem zadej ob Marcela. Čutil sem, da je vstal.

— Če bo tako nadaljeval, ti eno pripeljem, ali razumeš?

— Marcel! sem zaječal... Marcel zakaj igrate brez luči? ... Ali je luč ugasnila?

Hudobneži so se začeli smejati na glas.

— Ali si ob pamet? mi je dejal Jacques.

— Ali si slep?

— Dotakni se vendar, je zaklical Jacques, me prijet za roko in se z njim dotaknil še vročega cilindra petrolejke.

Zatulil sem, tako sem se oprek do hodu v luknjo.

— Slep sem postal.... Ničesar več ne vidim....

Znova so se smejali.

— Kaj še! Igrajmo naprej.

— Čuje, sem zaječal, to je grozno, prisegam vam, da ne vidim ničesar več.

— Sedaj pa imamo res dovolj, če si pijan leži in se prespi, je dejal Marcel.

Tresel sem se od nervoznosti in začel vzduhovati.

— Moje oči, moje uboge oči ... Marcel... Jacques...

Eden je zaščetal, a tako, da sem moral slišati:

— Morda je pa les res?.... Mor- da res nič več ne vidi?....

Prišli so k meni, Danihel me je prijet za roke in dejal:

— Luc! Kaj pa ti je?.... ti re- vežti!

— Počakaj, prizgal bom užiga- lico, je rekel Marcel.

Slišal sem, kako je prasknil vžigalico in jo držal pred mojimi očmi. Hudobnež je seveda drgnil na nepravem koncu. Ni se vžgala, a oni so se delali, kot bi gorela.

Ali ničesar ne vidiš, so me začeli vpraševati z glasom, ki je še povečal mojo grozo. Zdelen se mi je, da bom znored. Zatulil sem od strahu, odpril vrata in zbežal na prostro.

Nekaj minut pozneje, so me našli vsega okrvavljenega ležati poleg telegrafskega droga; zjalo sem kot bedast v električno luč v dajavi in se brez prestanka smejal, kot bi se mi bledlo.

Dva meseca sem bil res ves zmeden, gledal sem jidi in stvari z očmi, povečanimi od groze, kakor da bi se čule, da zopet vidijo.

Odzival sem, toda sedaj lahko razumem, zakaj nikoli nočem odreči, če me kdo prosi naj bom če- trti pri bridge-u.

POMAGATI SI JE ZNAL

Leta 1925 se se pojavili v Moravski Ostravi letaki, s katerimi se je poročalo univerzalno zdravilno sredstvo "dr. Helerjeva sestra", po nekih "dr. Embacherjeva kričilstina sol".

— Ne moti nas pri igri, prositi ti igras, Danijel...

— Adut, je zaklical Danijel, vse je moje... in vrgel je karte na mizo.

— Torej peta igra, je dejal Jazquesov glas. Ali imas drugega svinka, ta ne piše.

Groza me je zagrabil.

— Nemogoče... sem zamrmljal in šel sem v smer proti oknu. Večkrat sem se zadel, preden sem se mu približal. Odpril sem ga in pogledal ven. Vihar je planil v sobo, a vsled temnih oblokov in drevja nisem videl prav ničesar. Bila je prava egipčanska tema.

— Ali si pijan? je zatulil Jacques. Takoj zapri okno!

To sem tudi storil. Vrnil sem se proti njim. Naenkrat sem zadej ob Marcela. Čutil sem, da je vstal.

— Če bo tako nadaljeval, ti eno pripeljem, ali razumeš?

— Marcel! sem zaječal... Marcel zakaj igrate brez luči? ... Ali je luč ugasnila?

Hudobneži so se začeli smejati na glas.

— Ali si ob pamet? mi je dejal Jacques.

— Ali si slep?

— Dotakni se vendar, je zaklical Jacques, me prijet za roko in se z njim dotaknil še vročega cilindra petrolejke.

Zatulil sem, tako sem se oprek do hodu v luknjo.

COOLIDGE NA POČITNICAH

Stika, nam predaja predsednika Coolidge-a in njegova žena, ki se mudita na počitnicah v Black Hills, South Dakota. Predsednik je straten ribič, kar je tud iz slike razvidno.

Starokrajska porota.

Maribor, 8. junija.

Prekmurski umor zaradi 200 Din.

ka vprašanje soglasno zanikal. Ta izrek je tako sodni dvor kakor tu-

di avditorij prenesel. Soglasno

pa so pri obeh potrdili, da sta kri-

tovo obrekovanja, ker sta določila

te umorja in tipičen. Obtožena sta

svetovanju je sodni dver razglasa-

Ivan Čuhuk, evangeljan, pos. v

sil sodbo, ki se glasi za Ivana Ča-

gorie pri M. Soboti, in njegov hu-

ku na dve leti težke ječe, za

17-letni sin Kalman Čuhuk radi,

Kahmana Čuhuka pa na 16 mese-

uma Žuže Šaljevec, poročene, cev težke ječe.

Rozprava proti Ani Czarskevi

Anton Rošker zapustil. Nekoje je

je trajala preko polnoči. Porotni-</

SPOMLADNI VOLJOVI

Napisal:
IVAN TURGENJEV

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

37

(Nadaljevanje.)

Če so krega, je pričel popuščati! Zgrabil je za vado, uklanja se ter ne igra več divjega moža! Ugovarjala je, se smeja, pritrjevala, razmišljala, napadala... in pri tem sta prihajala obraza obeh vedno bolj skupaj in njegove oči se niso mogle več obrniti od njenih... Njene oči so begale takoreč naokrog, krožile krog njegovih potez in on se je smehljal, sicer z vso dostojnostjo, a se je vendar smehljal! Njeg je bilo že prav, da se je spuščal v abstrakcijo, v poštenost medsebojnih odnosa, da je razpravljal o dolžnosti, o svetosti ljudi, bezni in zakona... Znana stvar: — ti splošni razmisleki so izvrste pričetek, sijajno izhodišče...

Ljudje, ki so dobro poznali Marjo Nikolajevno, so trdili, da postane stvar skrajno nevarna, če se pojavi v njenem sicer močnem in brezobzirnem bistvu naenkrat nekaj nežnega in ponižnega, skoro deviško-skromnega, — kdo ve, odok neki bi moglo priti!

Ta nevarnost je sedaj očividno visela nad Saninom... Samega sebe bi zaničeval, če bi se mogel le za en trenutek koncentrirati; on pa ni imel nebenega časa, niti za koncentracijo, niti za to, da bi zaničeval samega sebe.

Ona pa ni izgubljala časa. In vse to raditega, ker je bil lep, mlad človek! Nehote je bilo treba reči: — Kdo ve, kje lahko kaj izgubi in kaj pridobi?

*

Predstava je bila končana. Marja Nikolajevna je prosila Sanina, naj ji položi šal krog vrata ter je stala nepremično, ko je zavil njena v resnici kraljevska pleča v nežni omot. Nato ga je prijeli za roko ter stopila na hodnik: — Malo je manjkalo, da ni zakričala. Tuk pred vratim lože je stal sličen strahu. — Donhof. Preko njegovega hrbita pa je kukala odurna postavo wiebadenskega kritika. Oljnički obraz "literata" je naravnost žarel škodoželjnosti.

— Ukaže, milostljiva gospa, da poklicem vaš voz? — se je obrnil mladi častnik preti Marji Nikolajevni z glasom, ki se je tresel od zadrganega gneva.

— Ne, hvala, — je ovrnila. — moj lakaj ga bo že našel. Ostane tukaj, — je dostavila šepetajo in ukazovalno ter potegnila Sanina za seboj.

— Pojdite k vragu! Kaj pa se obešate name? — je zakričal Donhof naenkrat literatu. Moral je stresti svojo jezo na nekoga.

— Dobre, zelo dobro! — je zamrmljal literat ter izginil.

Lakaj, ki je pričakoval Marjo Nikolajevno, v vestibulu, je takoj dobil voz. Hitro je skočila vanj, Sanin ji je sledil, vrata so se zaprla in Marja Nikolajevna je bušnila v glasen smeh.

— Čemu pa se smejate? — je vprašal Sanin.

— Ah, ne zamerite mi... a padlo mi je naenkrat v glavo. Če se bo Donhof zopet streljal z vami... radi mene... Ali bi ne bilo to čudevito?

— Ali ga dobro poznate?

— Njega? Tega mlečneža? On je moj sluga! Ne delajte si nikakih skrb.

— Niti ne mislim na to.

Marja Nikolajevna je vzdihnila.

— Ah, jaz vem, da si ne delate nikakih skrb. Čuje me, ali veste kaj? Vi ste tako ljub in ne smete mi odbiti zadnje prošnje. Ne pozabite: — V treh dneh odpotujem v Pariz in vi se boste vrnili v Frankfurt... Kdo ve, če se bova še kdaj videla?...

— Kakšna prošnja je to?

— Vi zname seveda jahati?

— Gotovo.

— No, torej, jutri zjutraj vas vzamem s seboj. Odjahala bova ven iz mesta. Dobila bova izvrstna konja. Nato se vrneva, opraviva svoj posel in s tem konec! Amen! Ne čudite se, ne recite mi, da je to moja muha, da sem prismojena... vse to je mogoče, a recite le: — Zadovoljen sem!

— Če vam je toliko na tem, — da, — je reklo Sanin ter pri tem globoko vdihnil.

— Ah, vi vdihate, — se je rogal Marja Nikolajevna. — Kako se že glasi pregor? Kdor pravi A mora reči tudi B. Pa vendar ne! Vi ste mičen, vi ste tako ljub in jaz držim svojo obljubo. Tukaj imate mojo roko, brez rokavice, desno, zaupno roko! Primito jo ter vrjmite njenemu pritisku. Ne vem, kakšna ženska sem, a jaz sem poštana — in kupčije je lahko sklepki z menoj.

Ne da bi samemu sebi dal odgovor za svoje počenjanje, je divnili Sanin to roko k svojim ustnicam. Marja Nikolajevna jo je nahnano umaknila, umolnila naenkrat — ter molčala, dokler se ni voz ustavil.

— Izstopila je...

Kaj je bilo to? Ali se je le zdelo Saninu ali pa je res čutil na svojem lieu nagel in vroč dotik?

— Do jutri, — je zašepetala Marja Nikolajevna na stopnieah. Stala sta v polni luči štirih sveč kandelabra, katerega je zgrabil vratar, ko se je ona prikazala. Njene trepalnice so bile povešene.

— Do jutri!

Ko se je vrnil v svojo sobo, je našel Sanin na mizi Gemmino pismo. Nenaden strah je prešil njegove ude, a nato se je veselil, da prikrije samemu sebi strah. Pismo je obstajalo le iz par vrstic. Veselila se je ugodnega uvedenja kupčije, mu svetovala, naj bo potrežljiv, ter mu sporočila, da so vsi doma zdravi in da se vesele njegovega povratka.

Sanin je našel pismo zelo suhoporno, a posegel po peresu in pariju. Tako nato pa je oboje izpustil. — Kaj naj pišem? Jutri bom zopet tam. Saj je že skrajni čas...

Tako je legal in posteljo ter skusal tem preje mogoče zaspasti. Če bi čul, bi moral misliti na Gemmo, a on... sramoval se je misliti nanjo. Pričela se je zbuhati vest. Pomirlj pa se je s tem, da bo jutri vsega konec, da bo za vedno izgubil iz svojih oči to neugnano ženko — in da bo pozabljen vsa ta nemnost!...

Slabi ljudje se v svojih samogovorih radi poslužujejo krepkima izrazov.

In koncem konca... to nima nikakih posledie.

XL

S temi mislimi se je pečal Sanin, ko je šel spat. Kaj pa je misil naslednjega dne, ko je potrka Marja Nikolajevna nestrpno z ročajem svojega konjskega biča na njegova vrata, ko jo je zapazil na pragu svoje sobe, v temi jahalni obliki ter moškim klubčkom na glavi, z izvajalnim smehljajem krog ustnic, v očeh in po vsem obrazu, kaj je misil v onem trenutku, o tem molči zgodovina.

(Dalje prihodnjih.)

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zemljevidi:

Slovenija	25
Jugoslavija	25
Združenih držav, veliki	40
Nova Evropa	50
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, — vsaki po	25
Zemljevidi:	
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po	40
Velika stenska mapa Evrope	200

RAZGLEDNICE:

Zabavne, Različne, ducat	40
Newyorske, Različne, ducat	40
Velikomešne, božilene in novolešne ducat	40

Iz raznih slovenskih krajev, ducat

Narodna noša, ducat

Planinski pozdravni, ducat

posamezne po

Importirane proroka karte

NOTE ZA KLAVIR:

Klavirski album za mladino — (Pavčič)	1.
Tri skladbe za klavir (Adamič)	50
Tri skladbe za klavir, (Premrl)	45
Moje sanje	20
Slovenske zdravice. (Fleischman)	20

Pripoznanje. Polka mazurka. — (Jakl)

Vesela plesalka. Polka mazurka. — (Jakl)

Ljubljansko blebetanje. Polka mazurka. — (Jakl)

Zmajar zvestva. Polka, (Jakl)

Primorski odmetvi. Fantazija. — (Breznik)

Mabel. Intermezzo. (Aletter)

At a Penguin's Picnic. Intermezzo. (Aletter)

NOTE ZA GOSLI:

Narodni zaklad. Zbirka državnih himen v slovenščini	50
Narodne pesmi	90
Uspavanka	70

NOTE ZA GOSLI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA:

Narodni zaklad. Zbirka slovenskih narodnih pesmi

Narodne pesmi (Kosi)

Narodne vojaške (Perjančič)

Lira, srednjosloška, 2 zvezka sku-

paž

Mešani in moški zbori. (Aljaš)

3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo

pol; Na dan; Divna noč

5. zvezek: Job; V mraku; Dneva

načrte prijezi žar; Z vencem tem

ovenčan slavo; Triglav

6. zvezek: Opomin v keselju; Sveti

noč; Stranični; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo

7. zvezek: Slavek; Starostni ptič;

Domorodna Iskrka; Pri svadbi;

Pri mrtvalem spredu; Geslo

8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (meš-

šan žbor); Ti osrečiti jo hoti

(moški žbor); Prijatelji in sen-

čci (mešani zbor); Stoji, solnčice

stoj; Kmetski hiši

NOTE ZA TAMBURICE:

Slovenske narodne pesmi za tam-

baški zbor in petje. (Bajuk)

Bon sel na planine. Podpuri slov-

nar. pesni. (Bajuk)

Na Gorenjskem je fletno

NOTE ZA CITRE:

Buri pridejo, koračica

Slovenski citar, (Wilfan)

Sarafan. Ruska pesem. (Wilfan)

NOTE ZA CERKVENE PESMI:

Domači glasi, Cerkevne pesmi za

mešan zbor

12 cerkveni pesmi za razne prili-

ke cerkvenega leta

12. Tantum Ergo. (Premrl)

Masne pesmi za mešan zbor. —

(Sattner)

Slovenska Sv. Maša, za mešan

zbor, s spremljivo orgelj

12 Pange Lingua Tantum Ergo Ge-

nitor. (Foerster)

Srce Ježusovo, 21 pesni na čest

srcu Ježusovem. (F. Kimevo)

Slava nebeske kraljice, 20 Marij-

nih pesni za mešan zbor.

Soprani, alt, tenor, bas